

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 3 marca 2020 r., Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie o sygn. akt VIII C 1930/18 z powództwa D. P. przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8.190,23 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 8.120,45 zł od dnia 9 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty i od kwoty 69,78 od dnia 27 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty;
2. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.747 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 1.090,68 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Apelacje od opisanego wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w części tj. punktu 1 co do kwoty 4.260,32 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od kwoty 4.190,54 liczonych od dnia 9 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty i od kwoty skapitalizowanych odsetek w kwocie 69,78 zł liczonych od dnia 27 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty oraz co do punktu 2 i 3 w całości. Zapadłemu rozstrzygnięciu zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. i art. 286 k.p.c. poprzez przyjęcie za biegłym, że uzasadnione koszty naprawy pojazdu uwzględniają współczynnik 0,6 wartości części tylko względem kosztów części, dla których występowały zamienniki, co skutkowało tym, że dokonana przez biegłego wykładnia § 15 ust. 3 pkt 2 lit. a) OWU AC została potraktowana w kategoriach wiedzy specjalnej, a nie poglądu prawnego biegłego, który winien zostać przez Sąd pominięty;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 65 § 1 i 2 k.c. poprzez błędną wykładnię postanowień OWU AC, w szczególności § 15 ust. 3 pkt 2 lit. a, co doprowadziło do niewłaściwej konkluzji, iż zastosowanie współczynnika 0,6 wynikającego z uwzględnienia cen części dystrybuowanych poza siecią oficjalnego producenta lub importera pojazdu (§15 ust. 3 pkt 2 lit a) dotyczy wyłącznie wartości poszczególnych części, nie zaś wyceny kosztów wszystkich części zamiennych, co wynika z literalnego brzmienia postanowienia umownego;

W oparciu o zaprezentowane zarzuty skarżący wniósł o:

1. dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność kosztów naprawy pojazdu V. (...) o nr rej. (...) po zdarzeniu z dnia 7 grudnia 2017 r. z założeniem naprawy na częściach oryginalnych z logo producenta pojazdu skorygowanych o współczynnik 0,6;
2. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych;
3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotową sprawę rozpoznano w oparciu o przepisy o postępowaniu uproszczonym. W związku z powyższym Sąd drugiej instancji nie przeprowadzał postępowania dowodowego, ponadto stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku zostało ograniczone jedynie do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Na wstępie należy zaznaczyć, że Sąd Okręgowy podziela ustalenie faktyczne Sądu I instancji w związku z czym przyjmuje je za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Pomimo powołania w apelacji zarzutów obrazy prawa procesowego i materialnego, to w gruncie rzeczy skarżącemu chodzi o dokonanie przez Sąd Rejonowy błędnej jego zdaniem wykładni § 15 ust. 3 pkt.2 lit a) OWU AC i sprowadza się do zakwestionowania przez skarżącego jakoby z powołanego postanowienia możliwość zastosowania współczynnika korygującego 0,6 w kalkulacji cen części odnosiła się tylko do realnie istniejących zamienników dla części oryginalnych, a nie jak chce tego skarżący wszystkich części uwzględnionych w kosztorysie naprawy pojazdu. W tym stanie rzeczy Sąd odniesie się do tak sformułowanego zarzutu zbiorczo i tak zdaniem Sądu zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie znajduje uzasadnienia. Stosownie do jego treści - sąd ocenia wiarygodność i moc dowodową według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Przepis ten nakłada na Sąd I instancji obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Reguła ta współokreślająca granice swobodnej oceny dowodów nie będzie zachowana tylko wtedy, gdy wnioski wyprowadzone przez Sąd przy ocenie dowodów nie układają się w logiczną całość zgodną z doświadczeniem życiowym, lecz pozostają ze sobą w sprzeczności, a także, gdy nie istnieje logiczne powiązanie wniosków z zebranych w sprawie materiałem dowodowym. Same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice określone w art. 233 § 1 k.p.c. nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., I UK 347/11, LEX nr 1216836).

Jednak, co wydaje się kluczowe niewystarczające dla wykazania naruszenia powołanej regulacji jest samo przedstawienie przez stronę odmiennych wniosków od oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, bowiem tego rodzaju zabieg nie jest tożsamy z przekroczeniem przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie 17 maja 2012 r. I ACa 31/12, LEX nr 1246922).

Skarżący upatruje naruszenia przez sąd dyspozycji z art. 233 § 1 k.p.c. w nieuzasadnionym przyjęciu w oparciu o złożoną opinie biegłego, że uzasadnione koszty naprawy pojazdu uwzględniają współczynnik 0,6 wartości części, ale tylko względem części dla których występowały zamienniki, co skutkowało tym, że dokonana przez biegłego wykładnia § 15 ust. 3 pkt 2 lit. a) OWU AC została potraktowana jako wiedza specjalna, a nie prywatny pogląd prawny biegłego, który sąd powinien pominąć. Wskazane zastrzeżenia jednak w niniejszej sprawie są wtórne wobec kwestii kluczowej jaką była sama treść nie OWU a polisy ubezpieczeniowej jaką zawarł z pozwaną powód, a jej treść nie pozostawia najmniejszych wątpliwości, iż wariant wybrany przez powoda (...) + Serwis - wyłączał możliwość pomniejszania wartości części przez pozwaną. Tym samym wątpliwości na tle redakcyjnym postanowienia z OWU są bez znaczenia bowiem zgodnie z zawartą umową polisy pozwana nie była uprawniona do stosowania w stosunku do pozwanego opcji pomniejszania wysokości cen części o wskaźnik korygujący. Nawet gdyby przyjąć jak chce pozwana, iż postanowienie to uprawniało ją do stosowania korekty, to i tak okoliczność ta byłaby bez znaczenia bowiem w takim przypadku postanowienia wynikające z polisy miałyby pierwszeństwo przed postanowieniami OWU, bowiem jak skonstatował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 stycznia I CSK 122/15 - umowa ubezpieczenia należy do umów szczególnego zaufania, w której działania kontrahentów powinny być lojalne, a postanowienia umowy jasne, zrozumiałe i jednoznaczne, przy czym spełnienie funkcji ochronnej przez tę umowę wymaga, by przed jej zawarciem ubezpieczający miał świadomość, jakie wypadki nie są objęte ubezpieczeniem lub ograniczają albo wyłączają odpowiedzialność ubezpieczyciela. Należy wykluczyć możliwość takiej wykładni ogólnych warunków umowy ubezpieczenia, by usprawiedliwiała ona odmowę wypłaty odszkodowania w sytuacji, gdy ubezpieczający dopiero po zajściu zdarzenia dowiadyuje się, że nie było ono objęte ubezpieczeniem. Musi on bowiem już przy zawieraniu umowy wiedzieć dokładnie, co jest przedmiotem ubezpieczenia i jaki jest jego zakres oraz jakie wypadki nie są nim objęte. Ogólne warunki ubezpieczenia, które są niejasne, niejednoznaczne, niezrozumiałe, muszą być

wykładane na korzyść ubezpieczającego, o czym stanowi wprost art. 385 § 2 k.c. Mając powyższe na względzie należałoby uznać iż niejasne sformułowania zawarte w OWU powinny być rozstrzygane na korzyść powoda. Nie można również tracić z pola widzenia profesjonalnego charakteru działalności pozwanego, którego przedmiotem działalności jest właśnie między innymi zawieranie umów ubezpieczeniowych autocasco, jeśli zatem stosuje on sformułowania umowne co do których istnieją jak sam wskazuje poważne wątpliwości redakcyjne, to nie sposób przyjąć aby ryzykiem związanym z tymi wątpliwościami miał zostać obciążony powód, który jest konsumentem, a więc stroną słabszą i znacznie mniej zorientowaną w przedmiocie działalności pozwanego.

Warto przy tym zwrócić uwagę, że choćby art. 385 § 1 k.c. przewiduje w razie sprzeczności treści umowy ze wzorcem umownym by strony były związane umową w tym przypadku polisą, skoro powód świadomie wybrał wariant rozszerzony w stosunku do wariantu szkody częściowej przewidzianego w § 15 OWU, który wyłączał możliwość stosowania korekty wartości części zamiennych przy szacowaniu kosztów naprawy pojazdu znaczy to, że zdecydował się płacić wyższą składkę, aby właśnie uniknąć możliwości pomniejszenia kosztów naprawy pojazdu przez pozwanego w przypadku wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego. Analizując treść § 15 OWU AC pod kątem przesłanek zastosowania współczynnika korygującego ceny części zamiennych zwrócić uwagę należy w szczególności na § 8 ust. 3 pkt 1 OWU AC, gdzie wprost przewidziano możliwość rozszerzenia zakresu ubezpieczenia autocasco, co wiązało się z obowiązkiem opłacenia dodatkowej składki. W ramach rozszerzonego wariantu ubezpieczenia AC możliwe było odstępnie w umowie ubezpieczenia od procentowego pomniejszenia wartości części przy ustalaniu wysokości odszkodowania zgodnie z § 14 ust. 1, § 15 ust. pkt 2 b i § 15 ust. 4 pkt 2 i 3, a także odstępnie od pomniejszenia sumy ubezpieczenia po każdej wypłacie odszkodowania. Podsumowując wbrew stanowisku pozwanego sprowadzającego się w istocie do żądania zastosowania procentowego pomniejszenia wartości pojazdu o jakim mowa w § 15 ust. 3 pkt.2 OWU AC, zawarcie umowy w rozszerzonym wariantcie ubezpieczenia w ogóle wyłączało możliwość zastosowanie tego postanowienia, a tym samym w obliczaniu odszkodowania brak było podstaw do stosowania współczynnika korygującego ceny części potrzebnych do naprawy.

Jeśli jednak pominąć na chwilę te rozważania i odnieść się do zarzutów sformułowanych na tle błędnej zdaniem skarżącego wykładni poprzez obrazę art. 65 § 1 i 2 k.c. w odniesieniu do treści spornego postanowienia to i tak stanowisko skarżącego w tym względzie byłoby nieskuteczne. Choćby z tego powodu, iż problematykę tę rozwiązał już Sąd Najwyższy w innym wyroku z dnia 14 marca 2018 r. II CSK 445/17 w którym stwierdził - postanowienia OWU podlegają wykładni według reguł określonych w art. 65 § 2 k.c., jeśli ich postanowienia nie są precyzyjne i stwarzają wątpliwości co do ich istotnej treści. Wykładnia taka nie może pomijać celu, w jakim umowa ubezpieczenia została zawarta, a także natury i funkcji zobowiązania, a celem tej umowy jest udzielenie ubezpieczonemu ochrony w razie wystąpienia określonego ryzyka. Dlatego też postanowienia OWU powinny precyzyjnie określać postacie ubezpieczonego ryzyka, a w razie niejasności czy wątpliwości także co do wzajemnej relacji między tym postanowieniami należy z mocy art. 385 § 2 k.c. interpretować je na korzyść ubezpieczającego. Zatem wobec wcześniejszego ustalenia, iż celem powoda było rozszerzenie zakresu ubezpieczenia poprzez wybranie wariantu w którym nie stosuje się pomniejszania wartości części, to pomimo jasnego brzmienia treści umowy polisy stosowanie przez pozwaną takiego pomniejszania w oparciu o nieprecyzyjne postanowienia OWU należało uznać za niedopuszczalne i sprzeczne z treścią i celem umowy polisy ubezpieczeniowej zawartej z powodem. Tym bardziej, że ryzyka objęte ubezpieczeniem i przesłanki wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela powinny być zarówno w umowie jak i w OWU jednoznaczne i wyraźnie określone, aby ubezpieczający wiedział jednoznacznie, jakie zdarzenia nie są objęte ubezpieczeniem. Konsekwencje postanowień OWU zawierających uregulowania niejasne, wieloznaczne, mylące i obiektywnie niezrozumiałe dla przeciętnego adresata ponosi ubezpieczyciel jako twórca wzorca umowy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27 listopada 2018 r. sygn. akt I ACa 366/18).

Podsumowując Sąd I instancji słusznie z uwagi na wypłacenie przez pozwanego z tytułu odszkodowania łącznej kwoty 10.080,79 zł, zasądził na rzecz powoda resztę do której był uprawniony w oparciu o kalkulację biegłego, przyznając mu dodatkowo kwotę 8.120,45 zł (18,201,24 zł – 10.080,79 zł = 8.120,45 zł).

W kontekście wniosku o dopuszczenie kolejnego dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu powoda z uwzględnieniem korekty z § 15 OWU – to wniosek

ten jest całkowicie nieuzasadniony i generowałby jedynie dodatkowe koszty jak i bezcelowo przedłużał postępowanie. Tym bardziej, iż koszty naprawy pojazdu były już przedmiotem opinii biegłego i aby wyliczyć koszty naprawy pojazdu z uwzględnieniem wspomnianej korekty w pełni wystarczający jest kalkulator, co czyni wniosek skarżącego o wyznaczenie kolejnego biegłego za całkowicie bezcelowy.

Z wszystkich wymienionych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił wywiedzioną apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu w danej instancji zgodnie z art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. obciążając skarżącego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu stronie powodowej na które złożyło się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika ustalone w oparciu o § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 z późn. zm.).